

Λογοτεχνία και πολιτισμική εικονολογία

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	<u>Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών</u>		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΣ6529	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογοτεχνία και Πολιτισμική Εικονολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕ Σ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/GDIA_U_190/		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου

Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αποκτήσει:

- εξοικείωση με σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της νεοελληνικής και παγκόσμιας λογοτεχνίας
- εξοικείωση με το επιστημονικό πεδίο της πολιτισμικής εικονολογίας
- γνώσεις για τις θεωρίες της λογοτεχνίας που ενσωματώθηκαν στο πεδίο της πολιτισμικής εικονολογίας

- εξοικείωση με έργα περιθωριοποιημένων ομάδων: γυναικών, εθνικών μειονοτήτων, μεταναστών
- σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- ικανότητες και δεξιότητες για την τεκμηρίωση και τη συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη

εργασία

Ομαδική

εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό

περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και

επαγωγικής σκέψης

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις αναπαραστάσεις του Άλλου στη νεοελληνική και την παγκόσμια λογοτεχνία: τη διαδικασία παραγωγής και πρόσληψης εθνικών και φυλετικών στερεοτύπων και τον κοινωνικό τους αντίκτυπο. Η διδασκαλία θα περιλαμβάνει την παράλληλη μελέτη λογοτεχνικών έργων, ιστορικών πηγών και θεωρητικών/κριτικών κειμένων.

Ειδικότερα, το περιεχόμενό του μαθήματος είναι το εξής:

- Εισαγωγή στο πεδίο της πολιτισμικής εικονολογίας (*imagologie*). Αποσαφήνιση των εννοιών «εικονολογία» «εικόνα», «στερεότυπο», «προκατάληψη» και «εικονοποιία».
- Ερμηνεία της διαδικασίας παραγωγής και πρόσληψης εθνικών και φυλετικών

στερεοτύπων και τον κοινωνικό τους αντίκτυπο.

- Διερεύνηση της εικόνας του Άλλου με τη θεωρία της πρόσληψης του Hans Robert Jauss. Αποσαφήνιση των εννοιών «ορίζοντας προσδοκιών», «αισθητική απόκλιση», κά.
- Μελέτη της πολυσημίας της έννοιας «ξένος» με έμφαση στις μελέτες του Γεωργίου Μπαμπινιώτη, της Κατερίνας Στενού και της Julia Kristeva.
- Διερεύνηση της εικόνας του Άλλου με τις μεθόδους της δομικής ανάλυσης και της σημειολογίας.
- Εξέταση της εικόνας του Άλλου με βάση τη θεωρία του Mikhail Bakhtin. Προσδιορισμός των όρων «πολυφωνία», «μονοφωνία», «ψευδοπολυφωνία», «ο λόγος του Άλλου» και «διαλογικότητα»
- Εξέταση της σχέσης στερεοτυπικής ιδεολογίας και κειμενικής μορφής με τα ερευνητικά εργαλεία της αφηγηματολογίας.
- Αναλυτική παρουσίαση των παραπάνω θεωριών που εμπίπτουν στο πεδίο της πολιτισμικής εικονολογίας και η εφαρμογή τους σε λογοτεχνικά κείμενα (πεζά και ποιητικά).

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>I. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Προβολές παρουσιάσεων τύπου PowerPoint ☒ Παρουσιάσεις Video <p>II. Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class ☒ Επικοινωνία μέσω e-mail 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>23 ώρες</p>

τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
Διαλέξεις, Σεμινάρια,
Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση
Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση
βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο,
Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική
Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο,
Διαδραστική διδασκαλία,
Εκπαιδευτικές επισκέψεις,
Εκπόνηση μελέτης

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Κριτική συζήτηση σεμιναριακού τύπου στην τάξη και ασκήσεις εφαρμογής</p>	<p>10 ώρες</p>
	<p>Αυτόνομη μελέτη λογοτεχνικών κειμένων & προαιρετική εργασία</p>	<p>30 ώρες</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	<p>62 ώρες</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p> <p>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>125 ώρες</p>
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (30% της συνολικής βαθμολογίας) • ερωτήσεις ανάλυσης και κριτικού σχεδιασμού (70% της συνολικής βαθμολογίας) <p>II. Συγγραφή προαιρετικής εργασίας</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κατά τη διάρκεια της πρώτης εισαγωγικής διάλεξης. Επίσης, είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass του πανεπιστημίου, στην περιγραφή του μαθήματος.</p>

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Αμπατζοπούλου, Φραγκίσκη. *Ο Άλλος εν Διωγμώ: Η Εικόνα του Εβραίου στη Λογοτεχνία: Ζητήματα Ιστορίας και Μυθοπλασίας*. Θεμέλιο, 1998.
- Βογιατζάκη, Εύη, *Τα Αισθητικά Ρεύματα στην Ευρωπαϊκή και τη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 19ου και του 20ού Αιώνα*. Gutenberg, 2016.
- Θωμαΐδου, Μαρία. *Η Έννοια του Ξένου στα Κείμενα Νεοελληνικής*

- Καρασαββίδου, Ελένη. *Παιδική Λογοτεχνία και Ετερότητα: Η Εικόνα του «Άλλου» στην Ελληνική Παιδική Λογοτεχνία: Από τον Φολκλορικό Εαυτό στον Φολκλορικό «Άλλο»*. Μπαρμπουνάκη, 2020.
- Οικονόμου-Αγοραστού, Ιωάννα. *Εισαγωγή στη Συγκριτική Στερεοτυπολογία των Εθνικών Χαρακτηριστικών στη Λογοτεχνία*. University Studio Press, 1992.
- Ταμπάκη, Άννα, και Στέση Αθήνη, επιμ. *Ταυτότητα και Ετερότητα στη Λογοτεχνία, 18ος-20ός Αιώνας (Τρίτος Τόμος)*. Δόμος, 2000.
- Τζανετοπούλου, Αρετή. *Μελετώντας τον Ξένο στη Λογοτεχνία: Μια Εικονολογική Ανάλυση της Μικρασιάτισσας*. Ήρα, 2019.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Apter, Emily. *Continental Drift: From National Characters to Virtual Subjects*. Chicago University Press, 1999.
- Beller, Manfred, and Joep Leerssen, eds. *Imagology: The Cultural Construction and Literary Representation of National Characters*. Rodopi, 2007.
- Moura, Jean-Marc. "L'Imagologie Littéraire: Essai de mise au point Historique et Critique." *Revue de Littérature Comparée* 263 (1992): pp. 271-287.
- Zacharasiewicz, Waldemar. *Imagology Revisited*. Rodopi, 2010.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ

- Abrams, Meyer Howard. *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*. Μτφ. Γιάννα Δεληβοριά – Σοφία Χατζηιωαννίδου. Πατάκης, 2005.
- Genette, Gérard. *Παλίμψηστα: Η Λογοτεχνία Δεύτερου Βαθμού*. Μτφ. Βασίλης Πατσογιάννης. MIET, 2018.
- Kristeva Julia. *Ξένοι μέσα στον Εαυτό μας*. Μτφ. Βασίλης Πατσογιάννης. Scripta, 2004.
- Said, Edward. *Οριενταλισμός*. Μτφ. Φώτης Τερζάκης. Νεφέλη, 1996